THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל
S. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.
The Only Daily Jewish Newspaper In The Province of Ontario
PUBLISHED BY
CANADIAN JEWISH PUBLISHING Co. Ltd.
251—253 Queen Street West Telephone Adelaide 3967
Subscription Rates $6 PER YEAR, $3.50 SIX MONTHS
Single Copy — 3 cents
Entered as Second Class Mail Matter at C. P. O, Toronto Ont. January 22nd 1912

אין דער פאליטישער וועלט

שנעל בייטען זיך יעצט די בילדער אין דער פאליטישער וועלט. שנעלער אפילו ווי אין א קאלעדייסקאפ.

דער שטורעמדיגער באלקאן ברויזט ווידער.

א גאנצע רייע פון פאליטישע און היסטארישע סבות האבען דעם באלקאנישען האלב-אינזעל פארוואנדעלט אין א צענטער פון שטענדיגע פאליטישע איבערקערענישען, און עס הערט ניט אויף צו זיין דאס זעלבע אויך יעצט.

נעהמט די פאסירונגען פון בלויז עטליכע יאהר.

בולגאריען זעצט אראפ איהר קעניג פערדינאנד, שפעטער ווערט עטאבלירט א פויערים רעגירונג מיט סטאמבוליסקי'ן אלס פרעמיער, און דאן ווערט סטאמבוליסקי געטויט פון זיינע פאליטישע געגנער, און יעצט דער נייער אויפשטאנד.

בולגאריען, סערביען אדער די יעצטיגע יוגא-סלאוויע, די אלע מלוכות פונ'ם באלקאן — זיי האבען נאך ניט אויפגעהערט צו זיין דער צענטער פון פאליטישע אומרוהען.

מען זוכט די סבות פון די יעצטיגע אומרוהען אין בולגאריען צוצושרייבען צו די קאמוניסטען, אבער דאס דארף ערשטענס פעסטגעשטעלט ווערען, און צווייטענס זענען די סיבות פיעל טיעפערע, היסטארישע אזוי צו זאגען. האט דאך דער באלקאן אין די לעצטע פופציג יאהר פארנומען אזא פלאץ אין דער וועלט-פאליטיק, איינשליסענדיג די וועלט מלחמה, מיט סערביען אלס צענטער.

און עס זענען נאך אלע צייטונגען פול מיט איינצעלהייטען וועגען די אומרוהען אין בולגאריען. און עס קומט שוין אויך די נייעס פון אן אויפשטאנד אין פארטוגאל. און דא ווי דארטען, אין פארטוגאל ווי אין בולגאריען, שפיעלען ארמיי-מענשען און אפיצערען די הויפט-ראליען אין די רעוואלוציעס.

און א שטילע רעוואלוציע וועבט זיך אויך אין דייטשלאנד, סיידען די רעפובליקאנישע שטימען זאלען זיגען.

זונטאג איז אין האנאווער פארגעקומען אן אפיציעלער ,,רעוויו'' לכבוד פאן הינדענבורג'ן, און ער האט דערביי אויך געהאלטען א רעדע, ניט דערמאנענדיג קיין איינמאל אפילו דאס ווארט ,,רעפובליק'', ערקלערענדיג בלויז, אז ער וועט זיין טריי צו דער קאנסטיטוציע, און דערביי איז דער גאנצער געגענט ארום דעקארירט געוועזען מיט מאנארכיסטישע פאנען. מען קוקט שוין יעצט אפען אויף איהם, ווי אויף א פארשטעהער פונ'ם דייטשען מיליטאריזם, אבוואהל ער אליין באטראכט זיך אלס א פריעדליכען רעפרעזענטאנט, וואס זוכט נאר דייטשלאנד ווידער צו פאראייניגען און איהר גרויס צו מאכען פאר פריעדליכע אינדוסטריעלע צוועקען.

הינדענבורג אליין רעדט ניט וועגען מאנארכיע, אבוואהל ער פארלייקענט ניט זיין מאנארכיזם, דערפאר אבער זאגען עס זיינע ראטגעבער אפען, אז אינ'ם פאסיגען מאמענט, און ביי א פאסיגער געלעגענהייט, וועלען זיי עס זיכער אויסנוצען פאר די מאנארכיסטישע צוועקען.

זאל פאן הינדענבורג זיגען, און ערוועהלט ווערען אלס פרעזידענט, וועט עס מיינען ניט נאר אן איבערקערעניש פאר דייטשלאנד, נאר די רעזולטאטען דערפון וועלען זיך לאזען פיהלען אין אלע וועלט-טיילען.

די רעגירונגס-שטיצע פאר ארבייטסלאזע

ענגלאנד, דאס קלאסישע לאנד פונ'ם מאדערנעם קאפיטאליזם, פון דער מאדערנער גרויס-אינדוסטריע, איז אין די לעצטע יאהרען אויך געווארען דאס קלאסישע לאנד פון וויכטיגע ארבייטער-רעפארמען.

ענגלאנד ליידט די לעצטע יאהרען פון גרויסער ארבייטסלאזיגקייט, און צוליעב דעם איז דארטען איינגעפיהרט געווארען א רעגירונגס-שטיצע פאר די ארבייטסלאזע, כדי די לעצטע זאלען קענען ווי עס איז שפייזען זיך און זייערע פאמיליעס. די דאזיגע שטיצע ווערט שוין אויסגעטיילט גענוג צייט, אז מען זאל קענען אורטיילען וועגען די רעזולטאטען, און אט קומט די נייעס פון לאנדאן, אז סיי ארבייטער פארטרעטער, און סיי פארטרעטער פון קאפיטאל, זענען מיט דער מיינונג, אז די דאזיגע שטיצע ברענגט מיט זיך מעהר שלעכטס ווי גוטעס.

ביי א מיליאן און א האלב ארבייטסלאזע קריגען יעצט שטיצע, און מען גלויבט אז די שטיצע האט א שלעכטע ווירקונג, צו פארשפרייטען פוילקייט צווישען די וואס קריגען עס, באזונדערס אויפ'ן אינגערען דור.

אזוי האט די רעפארם צוויי זייטען, א גוטע און א שלעכטע, א גוטע, ווייל זי פארזיכערט דאך וועלכע עס איז עקזיסטענץ פאר'ן ארבייטסלאזען, און א שלעכטע, וואס זי גראבט אונטער דעם צוטרויען אין דעם גלויבען אין די אייגענע כחות.

די זעלבע ידיעות, וואס דערצעהלען וועגען דעם, גיעבען אויך איבער, אז מען זוכט יעצט אין ענגלאנד א לעזונג צו דער פראגע. עס איז א וויכטיגע פראבלעם, אין וועלכער א סך לענדער זענען פאראינטערעסירט, און דאס דארף איבעראל אויפמערקזאם נאכגעפאלגט ווערען.

):o:(

א נויטיגער פראטעסט

א צאהל היגע אידישע ארבייטער ארגאניזאציעס קלייבען זיך צו האלטען א פראטעסט-פארזאמלונג געגען די היגע אידישע קאמוניסטען, וועלכע האבען ביי דער לעצטער קאנווענשאן פון דער לייבאר פארטיי געשטימט פאר א רעזאלוציע, וואס פארלאנגט אז די רעגירונג זאל פארבאטען די איינוואנדערונג. און די דאזיגע פראטעסט-באוועגונג פארדיענט אלעמענ'ס אונטערשטיצונג.

עס איז שוין גענוג צייט אהעקצומאכען מיט דער הפקרות אויף דער אידישער גאס.

יעדען מאנטאג און דאנערשטאג, געהען די דאזיגע חברה-לייט ארום איבער אידישע הייזער, און נארען אויס געלט אויף איין אופן אדער אויף א צווייטען, אנגעבענדיג זיך כלומרשט אלס די רעטער פונ'ם רוסישען אידענטום. פאר וועמענס אפוטרופסים זיי באטראכטען זיך, און מיט אמאהל גיבען זיי די זעלבע רוסישע אידען מיט א מעסער אין זייט, ווייל אזוי זענען זיי באפוילען געווארען פון זייערע מעקדאנעלד'ס און אנדערע קאמוניסטישע גדולים.

עס איז צייט ארונטערצורייסען פון די דאזיגע יעווסעקעס יעדע מאסקע, און דער פראטעסט, ווען ער וועט פארקומען, דארף זיין אזוי ריעזיג און גרויס ווי מעגליך.

זאל די אידישע גאס צייגען, אז מען קען איהר ניט שפייען אין פנים.

די גוסס'דיגע אסימילאציע

פון י. סקווירסקי

די אידישע אסימילאציע אין רומעניען גיססט פאמעלאך און באמיהט זיך מיט די לעצטע כחות ווידערצושטעהן דעם זיעגרייכען נייציאנאל אידישען רענעסאנס און פארשווייגען דעם וואקסענדען אנטיסעמיטיזם. דעם ערשטען פטר'ט זי אפ מיט אפענער גרינגשעצונג און פאטערליכער זארגלאזיגקייט, פון דעם צווייטען קויפט זי זיך אפ מיט כופר-נפש געלד, מיט פאטריאטישע נדבות וואס דארפען באווייזען דעם פרייז די טריישאפט פון זיינע מאשקעס.

מיר האבען שוין ניט איינמאל דערמאהנט דעם רומענישען רויטשילד — דעם אידישען באנקיר אריסטיד בלאנק, וועלכער רייסט זיך פון דער הויט, כדי צו רעפרעזענטירען פאר די רומעניער זיינע ''הויף פאטריאטישע געפיהלען''. די רומענישע ''הויף פינאנס'' וואס האלט אין איהרע הענט כמעט די גאנצע פרעסע, קאן אבער ניט מוחל זיין דער אידישער באנק ''מארמאראש, בלאנק קאמפאניע'' איהרע גלענצענדע געשעפטען (24 פראצענט דיווידענד און א געלט אומזאץ פון 138 מיליארד לעי פארן לעצטען יאהר) און באשולדיגט איהרע אידישע פיהרער אין אומפארטייאישקייט און אין שטערען דער רעגירונג צו באקומען אויסלענדישע הלוואות.

דער גענעראל דירעקטאר פון דער באנק, אריסטיד בלאנק האט געפונען פאר נויטיג אפענטפערען די דאזיגע מלשינים און איז ארויסגעטראטען אויף דער לעצטער גענעראל פארזאמלונג פון די באנק אקציאנערען מיט א רעדע אין וועלכער ער האט אנגעוויזען, אז די באנק האט פיעל אויפגעטון פאר דער ענטוויקלונג פון דער רומענישער קולטור אונערהאלב דעם לאנד און פאר דער דערהויבונג פון דעם רומענישען פרעסטיזש אין אויסלאנד.

''אויף דער דאזיגער עטישער (?) פראגראם'', האט צווישען אנדערעס אנגעוויזען הער בלאנק, האבען מיר פאר די לעצטע 6 יאהר אויסגעגעבען ניט ווייניגער ווי 6 מיליאן לעי, דאס הייסט 10 מיליאן יעהרליך און א דאנק אונזערע מאטעריעלע אפפערען זענען אויפגעשטעלט און אויסגעהאלטען געווארען סטודענטען היימען, יתומים הייזער, לאבאראטאריען, שולען, ביבליאטעקען, קלויסטערס און שפיטאלען, געדרוקט און פארשפרייט געווארען ביכער וועגען רומעניען, סובסידירט געווארען פיעל שילער און סטודענטען אין אויסלאנד און אונטערשטיצט געווארען די רומענישע שעהנע קונסט אינערהאלב און אויסערהאלב דעם לאנד.''

דערנאך געהט א גענויע רשימה פון די הוצאות וועלכע שטעלט מיט זיך פאר אין איהרע איינצעלהייטען א גרויסען אינטערעס.

פאר קולטורעלע צוועקען:

דער סטודענטען קאנגרעס אין קלויזענבורג הונדערט טויזענט לעי.

די שטיצע פון רומענישע סטודענטען אין בעלגיען, איטאליען, טשעכאסלאוואקיען און ענגלאנד 5 הונדערט טויזענט לעי.

די סובסידיע צו רומענישע ליטעראטען און געלעהרטע מורטשא, יארגא און אזוי ווייטער 250 טויזענט לעי.

אקציען פון דעם רומענישען פאלקס טעאטער 250 טויזענט לעי.

די רומענישע שולע אין פאריז און אונטער דער לייטונג פון פראפ. יארגא 85 טויזענט לעי.

די מענזע און סטודענטען היים אין פאריז 22 מיליאן לעי.

פארשיעדענעס 950 טויזענט לעי.

פאר פראפאגאנדא צוועקען:

פראפאגאנדע פאנד 17 מיליאן לעי.

900 עקזעמפליארען ''רומעניען אין בילדער'' 6 מיליאן לעי.

''גרויס רומעניען'' אין ענגליש און פראנצויזיש א מיליאן מיט הונדערט טויזענט לעי.

רומענישע ביבליאטעקען אין אמעריקא 6 מיליאן לעי.

דאס אפדרוקען אויף פראנצויזיש פון פראפ. יארגאס געשיכטע פון רומעניען 177 טויזענט לעי.

ביטראג צו דער פראפאגאנדא רייזע קיין פראנקרייך 5 הונדערט טויזענט לעי.

שפענדען פאר וואלטעטיגע צוועקען 4 מיליאן מיט 150 טויזענט לעי.

פארשיעדענעס 811 טויזענט לעי.

סך הכל אומגעפעהר 60 מיליאן לעי.

מיר האבען געבראכט די לאנגע ציפערען כדי צו געבען א באגריף וועגען דער צווייגרייכער טעטיגקייט פון דעם רומענישען רויטשילד אויפ'ן געביט פון רומענישער קולטור און פראפאגאנדע. ווי עס איז צו זעהן זיינען פון 60 מיליאן לעי נאר 4 פארוועגדעט געווארען אויף פילאנטראפישע צוועקען, די איבעריגע 56 מיליאן זענען אויסגעגעבען געווארען אויף ''הויף פאטריאטישע'' אינטערנעהמונג בתוכם אויפן קלוזשער אנטיסעמיטישען סטודענטען קאנגרעס, וואס איז געוועזען א סיגנאל צו א גאנצע סעריע סטודענטישע עקסצעסען. עס ווארפט זיך אויך אין די אויגען דער פאקט, וואס עס איז ניט פאראן קיין איין ציפער, וואס זאל ריידען וועגען אידישע אינטערעסען. די אידישע באנק האט זיך געוואלט אפשירען אלס ''אידען ריין'' און האט דערום פארשווייגען דעם גרויסען קולטורעלען הונגער און שול נויט, וואס הערשען אויף דער אידישער גאס אין רומעניען.

און ניט נור ביים לעבען, ווען די אויגען פארבלענדען די שעמערירענדע געלדזעק, נאר אויך פארן טויט, פארן לעצטען מאמענט בלייבט זיך די רומענישע אידישע אסימילאציע טריי. זי גלויבט ניט אין איהרע אייגענע כחות און זוכט אהנמעכטיג און בלינד א שטיצע פונקט אין די ''עכט-רומעניער''.

פאר אונז ליגען איצט צוויי צוואות פון צוויי רומעניש-אידישע אסימילאטארען.

איינע פון אידישען מיליאנער זשאק עליאס און די אנדערע פון אן אנגעזעהענעם אינדוסטריעלער אנטאן גראס. דער ערשטער האט אפגעזאגט זיין קאלאסאלען פארמעגען לערך 5 הונדערט מיליאן לעי דער רומענישער מלוכה פאר קולטורעלע צוועקען. דער צווייטער האט אפגעזאגט דעם בוקארעסטער אידישען טעמפעל 25 מיליאן לעי בתנאי אז עס זאל אויף די דאזיגע מיטלען אויפגעשטעלט ווערען א סטודענטען היים אויפ'ן נאמען פון ''קלארא און אנטאן גראס'' וואוהין: עס זאלען אויפגענומען ווערען 50 פראצענט אידען און 50 קריסטען. דאס סטודענטען הויז דארף פארוואלטעט ווערען פון א קאמיטעט, אין וועלכען עס געהט אריין: דער פרעזידענט פון דעם קאראל-טעמפעל, דער ראבינער, דער דאקטאר פון בוקארעסטער אוניווערזיטעט און א פארשטעהער פון דעם בילדונגס מיניסטעריום.

הגם עס קאן זיך פון ערשטען בליק דאכטען אז די צוואות זענען ענליך איינע צו דער אנדערער, טיילט זיי אפ א גרויסער מרחק.

דער לעבעדיגער אריסטיד בלאנק אין דער פארשטארבענער זשאק עליאס זענען טיפישע ''שוץ אידען'', ביידע זיינען זיי געווענדעט איינגאנצען צום רומענישען פאלק און גלויבען, אז זיי זיינען בארופען אלס ''רומעניער פון משה'ס גלויבען'' צו דינען פאר א פוס-בענקעלע פון דער ''מארא ראמאניא'' (גרויס רומעניען).

ביי אנטאן גראס'ן הערען זיך שוין אנדערע קלאנגען. עס דערטראגט זיך שוין דער דונער פון ווייטען שטורם. ער פארטרויט שוין ניט דער מלוכה די רעאליזאציע פון זיין צוואה, נאר ער טיילט די אחריות פארן קינפטיגען ווערק צווישען אידען און קריסטען. דער רוף פון בלוט האט דערוועקט אין זיין נשמה נייע באגערען. דער ווארעם פון ספקות טאטשעט זיין וואקלדיגען גלויבען. ער איז זיינער און גיט זיינער אין ביידע אמונות מעלדען זיך אלס בעלי בתים איבער זיין צובראכענער נשמה. דאס האט געפונען אן אויסדרוק אויך אין דער צוואה, ווען גראס פארזארגט, אז עס זאלען איהם אין דעם טאג פון יאהרצייט מספיד זיין א אידישער רב און א קריסטליכער גלח.

צו זאגט אבער דער אינערליכער אומרוה ניט עדות וועגען דעם חלל וואס עס האט זיך באוויזען אינערהאלב דער רומענישער אידישער אסימילאציע? פון איין ברעג אפגעריסען צום אנדערען ניט געקומען, דורך בלוט אייגענע פארגעסען, דורך פרעמדע געהאסט, בלאנזשען די ''עכט רומענישע אידען'' אהן א גאט, אומצופרידענע, ענטפרעמדעטע און צאהלען כופר-נפש געלט פאר זייער אויסגעהוילטער נשמה וואס זוכט א תקון — —

און ארום זיי שפרייט זיך א מיליאנענדיגער אידישער ישוב וואס ליגט פארשמאכט אונטערען יאך פון אומרעכט און געוואלטיגער רומאניזאציע. עס הערט זיך וועה געשרייען און פארצווייפעלטע הילפס רופען, אבער זיי ווערען דערטרונקען אין דעם לוסטיגען גערויש פון דעם פריהלינגס שטראם פון דעם אידישען רענעסאנס, וועלכער וועקט און רופט, דערמאהנט וועגען אייגענעם און מונטערט צום קאמף פאר נאציאנאלער פרייהייט. אין דעם דאזיגען שפיגעל האט די אסימילאציע דערזעהן איהר דערשראקען הבנעה'דיג געזיכט און זיך אביסעל פארטראכט איבער איהר גורל. די בעסטע צווישען זיי, ווי דר. אראלף שטערען האבען זיך אפען געשלאגען על חטא און זיך אריינגעשלאסען אין דער קרן היסוד ארמיי. די ווענינגער זעלבסטשטענדיגע ווי למשל דער ראש פון בוקארעסטער אידישער קהלה, אל. בעראוויטש און דער פארזיצער פון פארבאנד פון אלט-רומענישען אידען, דר. פילדערמאן זוכען א פאטריאטישען הכשר אויפ'ן ציוניזם און ווערען מתוך חברה מיטגעשלעפט אין דעם נאציאנאלען אידישען שטראם וואס פארכאפט יעדען טאג אלץ נייע קרייזען.

די רומעניש אידישע אסימילאציע האט אויסגעהויכט איהר זינדיגע און פארוואגלטע נשמה. צו וועט זי נאך אויפ'ן טויטען בעט תשובה טאן און אפגעבען די שליסעל פון דעם חרוב'ן אידישען היכל די אמת'ע יורשים, אדער זי וועט אראפטאנצען אין קבר מיט ניט זיבערע טריט א בלינדע און א פארלוירענע מיט א קללה אויף די ליפען און א ריס אין הארצען?

דאס וועט אונז באווייזען די גאר נאהענטע צוקונפט. (איטא).

רוסישע קאמוניסטען אויפגעקאכט אויף אמעריקאנער אידען פאר שטיצען דעם קרן היסוד

זיי קאכט דאס בלוט פארוואס די אידען אין אמעריקא גיבען מעהר געלט פאר ארץ ישראל ווי אויף סאוויעט רוסלאנד

(א בריעף פון מאסקווא)

פון ב. איינער

ביז דא ניט לאנג איז געפיהרט געווארען דער קאמף פון דער ,,יעווסעקציע'' מיט די ציוניסטען כמעט נאר דורך דער ג. פ. או. (געוועזענע טשעקא). עס איז געוועזען ווי איבעריג צו קעמפען אידעאיש, אבער די לעצטע צייט האט זיך די לאגע געענדערט. עס פארנעהמט ביי אונז א גרויסען ארט שוין אויך דער אידעאישער קאמף. די ,,יעווסעקציע'' וויל באווייזען, אז אויסער די נאגייקע האט זי אויך אידען, און אין דעם אפיציעלען קאמוניסטישען ארגאן ווערט איצט סיסטעמאטיש געפיהרט דער קאמף מיט דער ציוניסטישער באוועגונג ניט נאר פאר רוסלאנד, נאר אויך פאר און אין ארץ ישראל, דאס הייסט, עס ווערט געפיהרט א קאמף מיט ציוניזם בכלל. עס דרוקען זיך לאנגע ארטיקלען וועגען דעם חורבן אין ארץ ישראל, וואס די אידען האבען נעבאך דארט אנגעמאכט.

אבער, מיר וויסען וואס פאר א ,,חורבן'' דאס איז!

אמת, מיר זענען אפגעריסען פון דער וועלט. אבער מיר וויסען אלץ, וואס ס'טוט זיך אין דער ציוניסטישער וועלט און איבערהויפט אין ארץ ישראל. מיר באקומען דא מיט א גרויסע פארשפעטיגונג דעם ,,הארץ'' פון תל-אביב — אמת, ניט פינקטליך — און וויסען, וואס עס טוט זיך אין ארץ ישראל (אנדערע אידישע אויסלענדישע צייטונגען באקומען מיר דא זעהר זעלטען), און מיר וויסען דעריבער אפצושאצען די ארטיקלען אין דער קאמוניסטישער פרעסע. דא לעזען מיר דאך פסדר וועגען דעם חורבן ניט נאר אין ארץ ישראל, נאר אין דער גאנצער וועלט. מיר לייענען דאך דא אז אין ענגלאנד, למשל, הונגערען די ארבייטער. דערפאר איז ביי אונז גוט און אלע זענען גליקליך.

די אידישע קאמוניסטישע קרייזען מיינען, ווייזט אויס, אז ווען זיי וועלען באקעמפען די ציוניסטישע באוועגונג, וועלען די מיליאנען פון ,,קרן היסוד'' געהען צו זיי אהער פאר די קאלאניזאציאנס צוועקען אין קרים. עס קאכט ביי זיי דאס בלוט, פארוואס אידען גיבען אין אמעריקא מעהר געלט אויף ארץ ישראל ווי אויף סאוויעט רוסלאנד. הגם אין רוסלאנד קען מען האבען מעהר ,,עולם הבא''. רוסלאנד גיט דאך ערד אומזיסט און ס'זענען נישטא קיין אראבער, אין דער צייט וואס אין ארץ ישראל דארף מען ערד קויפען, עס איז דא אן אראבער פראגע, און דאך גיט מען געלט פאר ארץ ישראל!

ווען דאס וואלט מעהר ניט געווען ווי א אידעאישער קאמף, וואלטען מיר זיך אייגענטליך ווייניג געקימערט. אבער די צרה איז, וואס דער קאמוניסטישער אידעאישער קאמף ענדיגט זיך דאך מיט דער טשעקא'', און דא איז די זאך פיעל ערנסטער.

איצט האט זיך די קאמוניסטישע פרעסע דערמאהנט אז ,,החלוץ'' און וויל איהם פסל'ענען. מען וויל צונויפבינדען דעם ,,החלוץ'' מיט קאנטער-רעוואלוציע. דאס הייסט — איבערגעבען איהם דעם ,,טשעקא'', וועלכער דארף ענטשיידען דעם וכוח.

די לאגע פון אונזער ,,החלוץ'', גלויב איך, מוז זיין אויך ביי אייך באקאנט. אין דעם ,,החלוץ'' זענען דא צוויי שטרעמונגען, איינע א רעכטע אהן וועלכע עס איז צומישונג פון פאליטיק. מען וויל זיך אויסלערנען ערד ארבייט ווי עס דארף צו זיין און פאהרען נאכדעם קיין ארץ ישראל ביי דער ערשטער מעגליכקייט. דער ,,החלוץ'' האט ניט קיין ארגאן, און פיהרט ניט קיין קאמף. דער גרעסטער טייל אבער באשטעהט פון לינקען ,,החלוץ'', וועלכער סימפאטיזירט אין אלגעמיין מיט דעם קאמוניסטישען אידעאל און איז בכלל פריינדליך געשטימט פאר דער סאוויעטען-מאכט. דער ,,החלוץ'' האט געהאט מיט א האלב יאהר צוריק א צוזאמענפאהר, וואו זיי האבען אויסגעשטעלט אייגענער נעבען אנדערען די פארטרעטען פון לענין און טרומפעלדאר, און זיי האבען דאס געטאן גאנץ ערנסט ניט כדי צו חנפ'ענען דער מאכט. דער לינקער ,,החלוץ'' גיט אויך ארויס דעם זשורנאל ,,החלוץ'' אין דער רוסישער שפראך. מען ערלויבט זיי זייער ארבייט, ווייל... קריסטליכע קאמוניסטען האבען ניט געפונען קיין פארברעכען אין די אידעאלען פון די חלוצים. מענשען פארנעהמען זיך מיט דער שווערער ארבייט, זענען פריינדליך צו דער סאוויעט רעגירונג, סימפאטיזירען אין אלגעמיין מיט'ן קאמוניסטישען אידעאל. און ווילען פאהרען אין אן אנדער לאנד און דארט שווער ארבייטען. וואו איז דאס פארברעכען?

די ,,יעווסעקציע'' האט אבער דורך פלפול שוין לאנג געפונען א צוזאמענהאנג צווישען קאנטער-רעוואלוציע און ,,החלוץ''. ס'איז גענוג דער העברעאישער נאמען אליין. אבער דעם פלפול האט די ,,טשעקא'' ניט פארשטאנען און ניט געקאנט זיך איבערצייגען, און וואס קאנקרעט שטעקט איינענטליך דאס פארברעכען. פרובט איצט די ,,יעווסעקציע'' ארויסגעהן מיט נייעם געוועהר. די שולד פון ,,החלוץ'' — זאגען זיי — איז ניט אין סאוויעט רוסלאנד, נאר אין פאלעסטינא. . דער ענגלישער אימפעריאליזם מיט זיינע ציוניסטישע לאקייען'' האט אונטערגענומען א קרייץ-צוג געגען דער נאציאנאלער אראבישער באפרייאונגס-באוועגונג, און געגען דער יונגער פאלעסטינישער קאמוניסטישער פארטיי. די ,,הסתדרות העובדים'' פארפאלגט די קאמוניסטען, און דאס איז גענוג כדי אפצורעכענען זיך מיט דעם ,,החלוץ'' דא. און ווי קאן מען פארשווייגען דעם זשורנאל ,,החלוץ'', וואס האט געדרוקט די רעדעס פון בן-צבי, דעם פועל-ציון, ,,וועלכער איז העראבערט סאמיועלס רעכטע האנט''.

דער שרייבער אין ,,עמעס'' דערצעהלט איצט דאס זעלבע, וואס עס איז געדרוקט געווארען נאך מיט חדשים צוריק, אז איינגעבען דארפען קומען קיין רוסלאנד די צוויי באוואוסטע פיהרער פון דער פאלעסטינישער ,,הסתדרות'', בן-גוריון און שקאלניק, כדי צו רעגולירען די עליה פון רוסלאנד קיין ארץ ישראל. ,,ערהויל'' דערצעהלט מען, ווער ס'איז בן-גוריון, א מענשעוויק, א ,,פאררעטער'', וועלכער איז געווען אין רוסלאנד אויף דער אויסשטעלונג, און איצט קומען ,,די פאררעטער אנצוקוקען די ,,סחורה'', וואס דער ,,החלוץ'' האט צוגעגרייט, און זעהן, צי דאס מאטעריאל איז גענוג פאסענד אלס הארמאטען-פלייש פאר'ן ענגלישען אימפעריאליזם''. דעריבער ,,דארף מען ארונטערדרייסען די מאסקע פון דעם ,,החלוץ'' און באווייזען פאר דער גאנצער סאוויעטישער געזעלשאפטליכקייט (דאס הייסט, פאר ג. פ. או.''...), זיין קאנטער-רעוואלוציאנערע מהות''... די לעצטע ווערטער באדייטען פשוט: פארשיקען זיי אין נארים.

וואס ס'האט זיך איצט אויסגעשלאפען דער ,,עמעס'', איצט, אין עטליכע חדשים ארום, צו רעדען וועגען דעם צווייטען נומער ,,החלוץ'' — איז ניט שווער צו פארשטעהן. די יעווסעקען וויסען גאנץ גוט, אז מען האט ניט געגעבען [illegible] פאריגען זומער בן-גוריון און שקאלניק'ן קיין וויזעס צו קומען קיין רוסלאנד, א דאנק זייער מיה. הגם בן-גוריון איז ווייט ניט פיינדליך געשטימט צו סאוויעט רוסלאנד. מען האט געזוכט ביסלעכווייז צו צוגרייטען די רוסישע געזעלשאפטליכע מיינונג צום קאמף מיט דעם ציוניזם. פריהער האט מען געזעהן צו דערשטיקען די ,,צעירי ציון'', מען האט זיי ארעסטירט מאסענווייז, פארשיקט אין נארים. און איצט וויל מען זיך נעהמען צום ,,החלוץ'', געפינען אויף איהם — טראץ דעם וואס ער טראגט זיך ארום מיט לענינ'ען — אויך א חטא פון קאנטער-רעוואלוציע, אויב ניט אין רוסלאנד, זאל זיין אין ארץ ישראל, ביי די ,,פאררעטער'' בן-גוריון און זיינע חברים.

איהר אין דער וועלט, קאנט אפשר פון דעם לאכען, אבער ביי אונז לאכט זיך גארניט. אן ארטיקעל אין דעם אפיציעלען ארגאן, אין ,,עמעס'', איז די ערשטע התראה.

ווי איך האב פריהער דערמאנט, איז דער איצטיגער קאמף מיט דער ארץ-ישראל'דיגער קאלאניזאציע פארבונדען אויך מיט קאנקורענץ. ווייל מען וויל פארשטארקען די קאמפאניע פאר דער ארגאניזאציע פון אידישע ערד-ארבייטער אין סאוויעט-רוסלאנד, הגם מען האט שוין געהאט א מפלה אין דער ערשטער צייט. נאך דעם גרויסען טאראראם ארום דער אידישער קאלאניזאציע אין קרים האט זיך אויסגעלאזען, אז צו דער פריהלינגס-פארזייהונג באקומען ערד ניט מעהר ווי 250 פאמיליעס, און אז מען שרייבט ביי אונז ,,ניט מעהר'', הייסט דאס, אז גאנצע נייע 250 פאמיליעס וועלען זיך אויך ניט קאנען באזעצען. בנוגע אוקראינער קאלאניזאציע איז אויך די לאגע ניט גלענצענד. עס פאדערט זיך הילף פאר יעדער פאמיליע ביז 400 דאלאר, און געלט איז דא נאר פיער הונדערט טויזענט דאלאר פון דער ,,אגרא-דזשאינט'', און דעריבער קאן מען דא רעדען מאקסימום וועגען טויזענד פאמיליעס. וואס וועט זיין, אז דאס געלט פון ,,אגרא-דזשאינט'' וועט קומען צו ענדע? די רעגירונג וועט קיין געלט-קרעדיטען ניט געבען, און מענשען מיט אייגענע מיטלען געהען זיך ניט רעגיסטרירען צווישען די איבערוואנדערער. דאס באשטעטיגען די קארעספאנדענטען פון די ערטער. אבער אין דערזעלבער צייט הערט מען ניט אויף צו מאכען דעם טאראראם, אז די נייע אידישע קאלאניזאציע קאן פארענטפערען די שווערע אידישע עקאנאמישע פראגע אין לאנד. און אין סאוויעט-רוסלאנד געפינען זיך דאך קרוב צו דריי מיליאן אידען!...

א גרוס פון ארץ ישראל

די טאראנטאר בני ציון ארגאניזאציע האט ערהאלטען פאלגענדען בריעף פון זייער מיטגליעד מ. ראזען, וועלכער איז איצט אויף א באזוך אין ארץ ישראל.

דער בריעף וועלכער איז דאטירט מערץ דעם 8-טען לעזט זיך ווי פאלגט.

צו מיינע ברידער ציוניסטען אין טאראנטא.

איך בין גליקליך וואס איך האב זוכה געווען צו זעהן מיט מיינע אויגען די פרוכט פון אונזער ארבייט, פאר וועלכע מיר האבען יאהרען לאנג פראפאגאנדירט.

אין דער קורצער צייט פון מיין באזוך, האב איך באזוכט די קאלאניעס אין יהודה און אין גליל, און האב געזעהן מיט מיינע אויגען די בליהענדע קאלאניעס וואו טויזענטער אידען האבען א היים געפונען.

אימיגראנטען קומען אין די טויזענטער, און די ציוניסטישע ארגאניזאציע טוט פאר זיי דאס בעסטע וואס זי קען.

אין חיפה, תל אביב, און ירושלים, זענען אויסגעבויט הייזער פאר די חלוצים, וואו זיי ווערען אויפגענומען און באזארגט ביז זיי באקומען ארבייט. עס קומען אויך פיעלע רייכע אידען מיט זייערע מאשינען פון פוילען און עפענען דא פאבריקען. פיעלע שעהנע פאבריקען האבען זיך שוין געעפענט.

דער קרן קימת, צוזאמען מיטן קרן היסוד העלפען פיעל אין דער ארבייט, און ווען איך האב געזעהן ווי פיעלע פון אונזערע געלערענטע יונגע לייט קומען אהער און נעהמען זיך צו ערד ארבייט האב איך זיך גוט אויסגעוויינט. זיי אבער שעצען זיך גליקליך וואס זיי בויען אונזער לאנד.

ערלויבט מיר אויך אייך צו שרייבען וועגען דער נאבעלער ארבייט פון אונזער הדסה, אין אלע קאלאניעס און שטעדטלאך וואו איך בין געוועזען האב איך געזעהן האספיטאלס אויסגעהאלטען פון הדסה. אין ירושלים וואו עס זענען פאראן גרויסע האספיטאלס, שטעהען זיי אלע ליידיג ווייל זיי זענען ניט מעהר ווי מיסיאן הייזער. דאגעגען די הדסה האספיטאלס זענען געפאקט מיט אלערליי קראנקע וועלכע ווערען געהיילט מיט די בעסטע מעטאדען, איך קען מיר גאר ניט פארשטעלען ווי ארץ ישראל וואלט אויסגעזעהן אהן הדסה ארבייט.

אלזא ציוניסטען און אלע אידען מיט מעהר מוט, מיט מעהר ענערגיע צו דער ארבייט, העלפט אויפבויען און אויסקויפען אונזער לאנד פאר אונזער פאלק.

א גרוס צו אלע ציוניסטען.

אייער,

מאקס ראזען.

''קאפשמערצען נערוועו-אטאקעס זענען אוועק אויף שטענדיג''

מרס. דזשאן איירלאנד, נאבעלעלטאן, אנט., שרייבט:

,,איך בין געווען א גרויסע ליידענדע פון שטארקע קאפשמערצען און שלאפלאזיגקייט. איך האב אויסגעפרובירט אן אנצאל מיטלען ניט קריגענדיג קיין בענעפיט ביז איך האב געקראגען א ראט צו יוזען דר. טשייס'עס קידני פילס. דאס האט מיר קאמפליט געהאלפען און מיך געמאכט פיהלען ווי א נייע פערזאן. איך בין זעהר דאנקבאר צו דר. טשייס'עס מעדיצינען פאר אלץ וואס זיי האבען געטאן פאר מיר. איהר קאנט נוצען מיין בריעף פאר'ן בענעפיט פון אנדערע''.

דר. טשייס'ע קידני ליווער פילס

35ס. א באקס פון 35 פילען, עדמענסאן בייטס און קא., למט., טאראנטא.